TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2009. gada 26. martā *

Lieta C-113/07 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam, ko 2007. gada 23. februārī iesniedza

***SELEX Sistemi Integrati SpA***, Roma (Itālija), ko pārstāv F. Šaudone [*F. Sciaudone*], R. Šaudone [*R. Sciaudone*] un D. Fjoretti [*D. Fioretti*], *avvocati*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

pārējie lietas dalībnieki —

**Eiropas Kopienu Komisija**, ko pārstāv V. di Buči [*V. Di Bucci*] un F. Amato [*F. Amato*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē,

* Tiesvedības valoda — itāļu.

**Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācija (*Eurocontrol*)**, ko pārstāv F. Montāgs [*F. Montag*] un T. Veselijs [*T. Wessely*], *Rechtsanwälte*,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši K. Šīmans [*K. Schiemann*], P. Kūris [*P. Kūris*] (referents), L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un K. Toadere [*C. Toader*],

ģenerāladvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 8. maija tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2008. gada 3. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Apelācijas sūdzībā *SELEX Sistemi Integrati SpA* (turpmāk tekstā — "*Selex*") lūdz atcelt Pirmās instances tiesas 2006. gada 12. decembra spriedumu lietā T-155/04 *Selex Sistemi Integrati*/Komisija (Krājums, II-4797. lpp.; turpmāk tekstā — "pārsūdzētais spriedums"), ar kuru Pirmās instances tiesa noraidīja prasību atcelt Eiropas Kopienu Komisijas 2004. gada 12. februāra lēmumu, ar kuru noraidīta apelācijas sūdzības iesniedzējas sūdzība par to, ka Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācija (*Eurocontrol*) esot pārkāpusi EK līguma konkurences tiesību normas (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums"), vai izdarīt tajā grozījumus.

## I — Prāvas priekšvēsture

2 *Selex* kopš 1961. gada darbojas gaisa satiksmes vadības sistēmu nozarē. 1997. gada 28. oktobrī tā iesniedza Komisijā sūdzību, pamatojoties uz Padomes 1962. gada 6. februāra Regulas Nr. 17 — Pirmā Regula par Līguma [81.] un [82.] panta īstenošanu (OV 1962, 13, 204. lpp.) — 3. panta 2. punktu, kurā tā kritizēja dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un konkurences traucējumus, par kuriem esot atbildīga *Eurocontrol*.

3 Minētajā sūdzībā tika apgalvots, ka intelektuālā īpašuma tiesību režīms *Eurocontrol* noslēgtajiem līgumiem par gaisa satiksmes vadības nozares ierīcēm paredzētu jaunu sistēmu un iekārtu prototipu izstrādi un iegādi radīja faktiskus šo sistēmu, kas vēlāk ir pakļautas *Eurocontrol* standartizācijai, ražošanas monopolus. Tajā bija norādīts, ka šo situāciju pasliktināja tas, ka *Eurocontrol*, iegādājoties šos prototipus, nebija ievērojusi pārskatāmības, atklātības un nediskriminācijas principus. Turklāt sūdzībā bija minēts,

ka, tā kā *Eurocontrol* sniedza palīdzību valsts pārvaldes iestādēm pēc to lūguma, uzņēmumi, kas bija piegādājuši prototipus, bija daudz labvēlīgākā situācijā nekā to konkurenti valsts pārvaldes iestāžu iekārtu iegādei organizētajās publisko iepirkumu procedūrās.

4 Komisija sūdzību noraidīja apstrīdētajā lēmumā. Uzskatīdama, ka Kopienas konkurences tiesību normas starptautiskām organizācijām principā ir piemērojamas ar nosacījumu, ka to konkrētās darbības var kvalificēt par saimniecisko darbību, tā vispirms apstiprināja, ka darbības, par kurām bija iesniegta sūdzība, nebija šāda rakstura darbības un tādējādi *Eurocontrol* nevarēja uzskatīt par uzņēmumu EKL 82. panta izpratnē, un ka katrā ziņā tās nebija pretrunā šī panta noteikumiem. Turpinājumā tā precizēja, ka *Eurocontrol* veiktās reglamentēšanas, standartizēšanas un apliecināšanas darbības nebija "uzņēmuma darbības", šīs organizācijas darbībās, kas saistītas ar prototipu iegādi un intelektuālā īpašuma tiesību administrēšanu, nebija konstatēts neviens konkurences noteikumu pārkāpums un, visbeidzot, ka valsts pārvaldes iestādēm sniegtā palīdzība nebija saimnieciska rakstura darbība.

## II — Tiesvedība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais spriedums

### A — *Tiesvedība Pirmās instances tiesā*

5 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2004. gada 23. aprīlī, *Selex* cēla prasību, lūdzot atcelt apstrīdēto lēmumu vai izdarīt tajā grozījumus.

6 Piemērojot Pirmās instances tiesas Reglamenta 116. panta 6. punktu, *Eurocontrol* ar 2004. gada 25. oktobra rīkojumu tika atļauts iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam, iesniedzot apsvērumus mutvārdu procesā.

7 2005. gada 5. aprīlī *Eurocontrol* saskaņā ar minētā reglamenta 64. pantu tika uzaicināta iesniegt iestāšanās rakstu. 2005. gada 4. maijā tai turklāt tika dota atļauja saņemt procesuālo dokumentu kopijas.

8 Pēc apelācijas sūdzības iesniedzējas lūguma, lai atbildētāja procesa organizatorisko pasākumu ietvaros iesniegtu it īpaši 1998. gada 3. novembra vēstuli, kurā tā bija lūgusi *Eurocontrol* iesniegt apsvērumus par sūdzību (turpmāk tekstā — "1998. gada 3. novembra vēstule"), Komisija iesniedza minēto vēstuli un norādīja, ka tās rīcībā nebija citu noderīgu dokumentu. Tad apelācijas sūdzības iesniedzēja ar dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā saņemts 2005. gada 27. aprīlī, pirmkārt, iesniedza lūgumu noteikt pierādījumu savākšanas pasākumus, kurā lūdza nopratināt lieciniekus un iegūt dokumentus no Komisijas, un, otrkārt, cēla jaunus pamatus.

B — *Pārsūdzētais spriedums*

9 Pirmās instances tiesa pārsūdzētajā spriedumā prasību noraidīja.

10 Pirmās instances tiesa vispirms pārsūdzētā sprieduma 28. un 29. punktā atzina par nepieņemamu *Selex* prasību izdarīt grozījumus apstrīdētajā lēmumā. Šī sprieduma 33.–40. punktā tā, pamatojoties uz Pirmās instances tiesas Reglamenta 48. panta 2. punkta pirmo daļu, par nepieņemamiem atzina arī *Selex* celtos jaunos pamatus, šajā sakarā

noraidot tās argumentu, ka 1998. gada 3. novembra vēstule bija jauns pierādījums, kas bija atklāts tiesvedības gaitā, *Eurocontrol* direktora 1999. gada 2. jūlija vēstules dēļ, kas ir pievienota iebildumu rakstam.

11 Pirmās instances tiesa turklāt pārsūdzētā sprieduma 41.–44. punktā atzina par nepieņemamu *Eurocontrol* celto pamatu, kurā tā lūdza atzīt, ka Eiropas Savienības noteikumi tai nebija piemērojami imunitātes dēļ, kas tai bija saskaņā ar starptautiskajām publiskajām tiesībām, jo saskaņā ar Tiesas Statūtu 40. panta ceturto daļu, kas ir piemērojama Pirmās instances tiesā, un Pirmās instances tiesas Reglamenta 116. panta 3. punktu personai, kas iestājusies lietā, nebija tiesību celt šo pamatu, ko Komisija nebija izvirzījusi.

12 Lai prasību noraidītu pēc būtības, Pirmās instances tiesa tālāk turpinājumā norādīto iemeslu dēļ noraidīja trīs *Selex* pamatus, kas attiecīgi bija balstīti uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā saistībā ar Kopienu konkurences tiesību normu piemērojamību *Eurocontrol*, acīmredzamu kļūdu vērtējumā saistībā ar iespējamu Kopienu konkurences tiesību normu pārkāpumu un būtiskiem procesuāliem pārkāpumiem.

13 Pirmās instances tiesa vispirms minēja, ka, lai apstrīdētais lēmums tiktu atcelts, būtu jāapmierina divi pirmie prasītājas izvirzītie pamati. Šajā sakarā tā pārsūdzētā sprieduma 47.–49. punktā norādīja, ka, pirmkārt, tā kā "Komisijas lēmuma rezolutīvā daļa ir balstīta uz vairākiem argumentācijas pīlāriem, ko kuriem katrs pietiekami pamato šo rezolutīvo daļu, šis tiesību akts principā ir atceļams tikai tad, ja visi šie pīlāri ir nelikumīgi", un, otrkārt, ka apstrīdētais lēmums bija pamatots ar dubultu konstatējumu, ka *Eurocontrol* nebija uzņēmums un ka tās apstrīdētās darbības nebija pretrunā EKL 82. pantam.

14 Izskatot pirmo pamatu, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 50.–55. punktā atgādināja Tiesas judikatūru par jēdzieniem "uzņēmums" un "saimnieciskā darbība" un noraidīja Komisijas argumentus, kura, pamatojoties uz Tiesas 1994. gada 19. janvāra spriedumu lietā C-364/92 *SAT Fluggesellschaft* (*Recueil*, I-43. lpp.), bija apgalvojusi,

ka *Eurocontrol* nekādā gadījumā nevarēja kvalificēt par uzņēmumu Kopienu konkurences tiesību izpratnē. Tā faktiski norādīja, ka Līguma tiesību normas šajā nozarē bija piemērojamas tām iestādes darbībām, kas bija nošķiramas no tām, ko tā veica kā publiska iestāde, individuāli apskatot dažādas iestādes darbības, un ka tāpēc minētais lēmums nenoliedza iespēju *Eurocontrol* attiecībā uz citām darbībām, nevis tām, kas bija minētas šajā spriedumā, kvalificēt par uzņēmumu EKL 82. panta izpratnē.

15 Tāpēc Pirmās instances tiesa šī pamata pārbaudē nošķīra dažādas šajā lietā apstrīdētās darbības, proti, tehniskās standartizācijas, pētniecības un attīstības darbības un palīdzības sniegšanu valsts pārvaldes iestādēm.

16 Runājot, pirmkārt, par tehniskās standartizācijas darbību, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 59.–62. punktā uzskatīja, ka, lai gan tas, ka *Eurocontrol* padome pieņem normas, ietilpst likumdošanas jomā un tātad pieder pie šīs organizācijas publiskā uzdevuma, tehnisko normu sagatavošanu vai izstrādi varēja nošķirt no gaisa telpas vadības un aviācijas drošības nodrošināšanas uzdevuma, bet nevarēja kvalificēt par saimniecisko darbību, jo apelācijas sūdzības iesniedzēja nebija pierādījusi, ka šajā darbībā tiktu piedāvātas preces vai pakalpojumi noteiktā tirgū.

17 Šajos apstākļos tā pārsūdzētā sprieduma 63.–68. punktā noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentus, ka, pirmkārt, tehniskās standartizācijas darbības saimnieciskais raksturs izrietot no prototipu iegādes darbības saimnieciskā rakstura un ka, otrkārt, Pirmās instances tiesas 2003. gada 4. marta spriedumā lietā T-319/99 *FENIN*/Komisija (*Recueil*, II-357. lpp.) rastais risinājums neesot piemērojams šajā lietā. Pirmās instances tiesa, citējot šo spriedumu, būtībā norādīja, ka darbības saimnieciskais raksturs vai tā trūkums ir atkarīgs no iegādātās preces vēlākas izmantošanas, tāpēc šajā lietā tehniskās standartizācijas darbības saimnieciskā rakstura trūkums nozīmēja, ka šajā darbībā veiktajai prototipu iegādes darbībai arī nebija saimnieciska rakstura.

18 Otrkārt, par izpētes un attīstības darbību Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 74. punktā vispirms norādīja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvojumam, ka Komisija nebija konstatējusi tās saimniecisko raksturu, nebija rodams pamats apstrīdētajā lēmumā. Turpinājumā tā pārsūdzētā sprieduma 75.–77. punktā it īpaši uzskatīja, ka prototipu iegāde šajā sakarā un intelektuālā īpašuma tiesību administrēšana, kas uz to attiecas, nevarēja šai darbībai piešķirt saimniecisku raksturu, jo minētā iegāde neietvēra preču un pakalpojumu piedāvāšanu noteiktā tirgū. Šajā sakarā norādījusi, ka minētā darbība ietvēra publisku subsīdiju piešķiršanu attiecīgās nozares uzņēmumiem, kā arī prototipu un no subsidētajiem pētījumiem izrietošo īpašuma tiesību iegādi, lai šo pētījumu rezultātus varētu bez maksas nodot ieinteresētās nozares rīcībā, tā uzskatīja, ka tā bija "tehniskās izpētes veicināšanas papildu darbība, kas piederēja pie *Eurocontrol* uzdevuma vispārīgo interešu mērķa un kas netika īstenota organizācijas pašas interesēs, kas būtu nošķiramas no šī mērķa".

19 Treškārt, savukārt par palīdzību valsts pārvaldes iestādēm Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 86. punktā uzskatīja, ka tā bija nošķirama no *Eurocontrol* gaisa telpas vadības un aviācijas drošības nodrošināšanas uzdevuma, jo tā bija pavisam netieši saistīta ar gaisa satiksmes drošību, šajā sakarā norādot, ka *Eurocontrol* palīdzība attiecās tikai uz tehniskajām specifikācijām publiskā iepirkuma procedūru īstenošanā, tika sniegta tikai pēc valsts pārvaldes iestāžu lūguma un nebija tāda darbība, kas būtu būtiska vai vajadzīga gaisa satiksmes drošības nodrošināšanai.

20 Turklāt Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 87. punktā par palīdzības sniegšanu valsts pārvaldes iestādēm uzskatīja, ka tā bija pakalpojumu piedāvāšana konsultāciju tirgū, kurā tikpat labi varētu darboties privāti šajā jomā specializējušies uzņēmumi. Šajos apstākļos Pirmās instances tiesa sprieduma 88.–91. punktā minēja, ka tas, ka kādu darbību var veikt privāts uzņēmums, ir papildu norāde, kas ļauj attiecīgo darbību kvalificēt par uzņēmējdarbību, tas, ka darbības parasti tiek uzticētas publiskām organizācijām, neietekmē šo darbību saimniecisko raksturu, tas, ka minētā palīdzība netiek sniegta par maksu, var liecināt par to, ka tā nav saimnieciskā darbība, bet tas vien

nav izšķiroši tāpat kā tas, ka šī darbība tiek veikta vispārējās interesēs. Pirmās instances tiesa tāpēc uzskatīja, ka šī darbība bija saimnieciskā darbība un ka *Eurocontrol* tāpēc tās izpildē bija uzņēmums EKL 82. panta izpratnē.

21 Tomēr, izvērtējot apelācijas sūdzības iesniedzējas otro par šo darbību celto pamatu, Pirmās instances tiesa to noraidīja, vispirms pārsūdzētā sprieduma 104. punktā norādot, ka tikai valsts pārvaldes iestādēm ir pilnvaras noslēgt līgumus publisko iepirkumu procedūrās un tāpēc tikai tās ir atbildīgas par atbilstošo publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas tiesību normu ievērošanu, bet *Eurocontrol* iesaistīšanās nav ne obligāta, ne sistemātiska. Turpinājumā šī sprieduma 105.–108. punktā tā norādīja, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nebija izteikusies par konkrētā tirgus definīciju un dominējošo stāvokli tirgū, ne arī pierādījusi, ka būtu veikta rīcība, kas atbilstu šāda stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas kritērijiem. Visbeidzot, minētā sprieduma 111. un 112. punktā tā noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvojumus, ka 1998. gada 3. novembra vēstule pierādot, ka Komisija pati bija pārliecināta, ka *Eurocontrol* bija ļaunprātīgi izmantojusi dominējošo stāvokli.

22 Visbeidzot, pārsūdzētā sprieduma 117.–120. un 124.–127. punktā noraidījusi apelācijas sūdzības iesniedzējas trešajā pamatā formulētos iebildumus par pamatojuma nenorādīšanu un tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, Pirmās instances tiesa šī sprieduma 132. un 133. punktā noraidīja arī apelācijas sūdzības iesniedzējas lūgumus noteikt pierādījumu savākšanas pasākumus.

## III — Lietas dalībnieku prasījumi

23 *Selex* lūdz Tiesu:

— atzīt par nepieņemamu *Eurocontrol* celto iebildi par imunitāti;

— noraidīt Komisijas lūgumu mainīt sprieduma pamatojumu;

— atcelt pārsūdzēto spriedumu un nodot lietu atpakaļ izskatīšanai Pirmās instances tiesā;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus šajā tiesvedībā, kā arī tiesvedībā pirmajā instancē.

24 Komisija lūdz Tiesu:

— pilnībā noraidīt apelācijas sūdzību, vajadzības gadījumā daļēji mainot Pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumu;

— piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

25 *Eurocontrol* lūdz Tiesu:

— noraidīt apelācijas sūdzību;

— piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ieskaitot tos, kas saistīti ar tās iestāšanos lietā.

## IV — Par apelācijas sūdzību

26 Apelācijas sūdzības pamatojumā *Selex* izvirza četrus pamatus par tiesvedību Pirmās instances tiesā, kā arī divpadsmit pamatus pēc būtības. Šie pēdējie ir par kļūdām tiesību piemērošanā, ko Pirmās instances tiesa esot pieļāvusi saistībā ar, pirmkārt, EKL 82. panta piemērošanu šajā lietā apstrīdētajām attiecīgajām *Eurocontrol* darbībām, proti, palīdzībai valsts pārvaldes iestādēm, tehniskās standartizācijas, kā arī pētniecības un attīstības darbībām, un, otrkārt, šīs organizācijas pieļauto šī panta pārkāpumu.

27 Komisija prasa noraidīt apelācijas sūdzību, bet lūdz mainīt pamatojumu ar to, ar kuru pārsūdzētajā spriedumā ir noraidīti apelācijas sūdzības iesniedzējas pamati par palīdzību valsts pārvaldes iestādēm, kā arī par tehniskās standartizācijas darbību.

28 Arī prasot apelācijas sūdzības noraidīšanu, *Eurocontrol* kritizē, ka pārsūdzētajā spriedumā par nepieņemamu ir atzīts pamats par imunitāti, kas tai ir saskaņā ar starptautiskajām publiskajām tiesībām. Tā turklāt apgalvo, ka šī imunitāte, kas izslēdzot Kopienu konkurences tiesību piemērošanu attiecīgajām darbībām, ir aspekts, kas Kopienu tiesai ir jāizvērtē pēc savas iniciatīvas un kas Tiesai esot jāņem vērā, lai noraidītu apelācijas sūdzību.

### A — *Par pamatiem, kas attiecas uz tiesvedību Pirmās instances tiesā*

29 *Selex* izvirzītie četri pamati par tiesvedību Pirmās instances tiesā attiecīgi ir par Pirmās instances tiesas Reglamenta 116. panta 6. punkta, šī reglamenta 48. panta 2. punkta (otrais un trešais pamats), kā arī šī paša reglamenta 66. panta 1. punkta pārkāpumu.

1. Par pirmo pamatu — Pirmās instances tiesas Reglamenta 116. panta 6. punkta pārkāpumu

30 Šajā pamatā *Selex* apgalvo, ka, atļaujot *Eurocontrol* iesniegt rakstveida apsvērumus un saņemt tiesvedības dokumentu kopiju, kaut gan tā bija konstatējusi, ka tās pieteikums par iestāšanos lietā bija iesniegts pēc Pirmās instances tiesas Reglamenta 115. panta 1. punktā noteiktā sešu nedēļu termiņa beigām, Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi reglamenta 116. panta 6. punktu. Tā uzsver, ka Pirmās instances tiesa nevarēja izmantot reglamenta 64. panta noteikumus, lai "apietu procesuālajās tiesībās noteiktos prekluzīvos termiņus".

31 Komisija un *Eurocontrol* atbildē apgalvo, ka Pirmās instances tiesai, īstenojot tiesības, kas tai ir piešķirtas reglamenta 64. pantā, kura noteikumi ir neatkarīgi no tā panta noteikumiem, kura pārkāpums tiek apgalvots, ir plaša rīcības brīvība un ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nav pierādījusi, ka šīs tiesības šajā lietā būtu izmantotas citiem mērķiem, nevis tiem, kas paredzēti šī 64. panta 2. punktā, ne, ievērojot Tiesas Statūtu 58. pantu, ka apgalvotais procesuālais pārkāpums būtu konkrēti apdraudējis tās intereses. Tās uzsver, ka it īpaši nav pierādīts, ka šis pārkāpums tāpat kā pārējie apgalvotie pārkāpumi būtu varējis ietekmēt tiesvedības iznākumu.

32 Šajā sakarā jāatgādina, ka saskaņā ar Pirmās instances tiesas Reglamenta 115. panta 1. punktu pieteikums par iestāšanos lietā ir jāiesniedz sešu nedēļu laikā pēc paziņojuma par lietas ierosināšanu publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai, ievērojot šī reglamenta 116. panta 6. punktu, pirms lēmuma sākt mutvārdu procesu.

33 Pirmās instances tiesas Reglamenta 116. panta 2. punktā ir noteikts, ka, ja iestāšanos lietā, par kuru pieteikums ir iesniegts sešu nedēļu laikā, kā noteikts 115. panta 1. punktā, atļauj, persona, kas iestājas lietā, saņem visu lietas dalībniekiem izsniegto procesuālo dokumentu kopijas.

34 Pirmās instances tiesas Reglamenta 116. panta 4. punktā ir precizēts, ka šā panta 2. punktā minētajos gadījumos priekšsēdētājs nosaka termiņu, kurā persona, kas iestājas lietā, var iesniegt iestāšanās rakstu, kurā ir norādīti tās prasījumi pilnīgi vai daļēji atbalstīt vai pilnīgi vai daļēji noraidīt kāda lietas dalībnieka prasījumus, tās izvirzītie pamati un argumenti, kā arī attiecīgā gadījumā — ziņas par piedāvātajiem pierādījumiem.

35 Saskaņā ar tā paša panta 6. punktu, ja pieteikums par iestāšanos lietā ir iesniegts pēc reglamenta 115. panta 1. punktā noteiktā sešu nedēļu termiņa, persona, kas iestājas lietā, pamatojoties uz tai nosūtīto ziņojumu tiesas sēdē, var iesniegt apsvērumus mutvārdu procesa laikā.

36 No šīm tiesību normām izriet, ka personas, kas iestājusies lietā, procesuālās tiesības atšķiras atkarībā no tā, vai tā ir iesniegusi pieteikumu par iestāšanos lietā pirms Pirmās instances tiesas Reglamenta 115. panta 1. punktā paredzētā sešu nedēļu termiņa vai pēc šī termiņa beigām, bet pirms lēmuma par mutvārdu procesa uzsākšanu. Ja persona, kas iestājusies lietā, pieteikumu ir iesniegusi pirms šī termiņa beigām, tai ir tiesības piedalīties gan rakstveida, gan mutvārdu procesā, saņemt procesuālos dokumentus un iesniegt iestāšanās rakstu. Savukārt, ja persona, kas iestājusies lietā, pieteikumu ir iesniegusi pēc minētā termiņa beigām, tai ir tiesības piedalīties tikai mutvārdu procesā, saņemt tiesas sēdes ziņojumu un uz tā pamata sniegt savus apsvērumus tiesas sēdē.

37 Šajā lietā no pārsūdzētajā spriedumā minētā un lietas materiāliem izriet, ka, lai gan *Eurocontrol* ar 2004. gada 25. oktobra rīkojumu tika atļauts iestāties lietā Pirmās instances tiesā Komisijas prasījumu atbalstam, piemērojot Pirmās instances tiesas Reglamenta 116. panta 6. punktu, un ka tai tāpēc bija atļauts tikai iesniegt apsvērumus mutvārdu procesā, pamatojoties uz tiesas sēdes ziņojumu, tai ar 2005. gada 5. aprīļa lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar reglamenta 49. un 64. pantu, tika atļauts iesniegt iestāšanās rakstu. Ar 2005. gada 4. maija lēmumu tai turklāt tika atļauts saņemt prasības pieteikumu, iebildumu rakstu, repliku, kā arī atbildi uz repliku. Tāpēc šķiet, ka, lai gan *Eurocontrol* iestājās tiesvedībā Pirmās instances tiesā pēc minētā reglamenta 115. panta

1. punktā paredzētā sešu nedēļu termiņa beigām, tai galu galā tika atļauts piedalīties gan rakstveida, gan mutvārdu procesā.

38 Lai gan, piemērojot Pirmās instances tiesas Reglamenta 64. pantu, šī tiesa var it īpaši procesa organizatorisko pasākumu ietvaros uzaicināt lietas dalībniekus, ieskaitot personu, kas iestājusies lietā, sniegt mutvārdu vai rakstveida paskaidrojumus par atsevišķiem strīda aspektiem, šajā tiesību normā nav paredzēta iespēja aicināt personu, kas iestājusies lietā pēc iepriekš minētā termiņa, iesniegt iestāšanās rakstu un tai dot pieeju procesuālajiem dokumentiem, jo šādi pasākumi turklāt neatbilst procesa organizatorisko pasākumu mērķim, kas ir norādīts šī panta 2. punktā.

39 No tā izriet, ka, aicinot *Eurocontrol* iesniegt iestāšanās rakstu un atļaujot tai saņemt procesuālos dokumentus, Pirmās instances tiesa nav ievērojusi sava reglamenta 116. panta 6. punkta noteikumus un ka pārsūdzētajā spriedumā tādējādi ir pieļauts pārkāpums.

40 Tomēr saskaņā ar Tiesas Statūtu 58. pantu apelācijas sūdzību var apmierināt tikai tad, ja Pirmās instances tiesas pieļautais procesuālais pārkāpums ir nelabvēlīgi ietekmējis apelācijas iesniedzēja intereses. Taču šajā lietā *Selex* nav pierādījusi, ka tās izvirzītais pārkāpums būtu apdraudējis tās intereses. Turklāt nekas neliecina, ka šis pārkāpums kaut kādā veidā varētu būt ietekmējis tiesvedības iznākumu.

41 Tādējādi šis pamats ir noraidāms.

2. Par otro un trešo pamatu — Pirmās instances tiesas Reglamenta 48. panta 2. punkta pārkāpumu

42 Otrajā pamatā *Selex* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi Pirmās instances tiesas Reglamenta 48. panta 2. punkta prasības, nopietni un acīmredzami sagrozot faktus, tādēļ tās izvirzītie jaunie pamati, kas bija pamatoti ar Komisijas tiesvedības laikā iesniegtās 1998. gada 3. novembra vēstules saturu, tika atzīti par nepieņemamiem. Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 12., 35. un 38. punktā faktiski esot sagrozījusi Komisijas apelācijas sūdzības iesniedzējai adresētās 1998. gada 12. novembra vēstules saturu, kurā nav nevienas atsauces uz 1998. gada 3. novembra vēstuli, lai apliecinātu, ka tai nebija iemesla apgalvot, ka, tikai izlasot iebildumu rakstam pievienoto *Eurocontrol* direktora 1999. gada 2. jūlija vēstuli, tā bija uzzinājusi, ka 1998. gada 3. novembra vēstule bija ne tikai vienkārša pavadvēstule par tās sūdzības nosūtīšanu, bet ietvēra arī tās analīzi, ko bija parakstījuši divi ģenerāldirektori.

43 Trešajā pamatā *Selex* Pirmās instances tiesai pārmet to, ka tā ir noraidījusi šos jaunos pamatus, neņemot vērā Komisijas rīcību administratīvās procedūras un tiesvedības laikā, lai gan jauno pamatu izvirzīšana bija sekas tās atteikumam lojāli uzrādīt visus svarīgos dokumentus, it īpaši 1998. gada 3. novembra vēstuli. Pirmās instances tiesa tādējādi esot veikusi šauru Pirmās instances tiesas Reglamenta 48. panta 2. punkta interpretāciju un piemērošanu.

44 Tomēr, izlasot iepriekš minēto 1998. gada 12. novembra vēstuli, ir redzams, ka Komisija tajā ir informējusi apelācijas sūdzības iesniedzēju, ka pēc tās sūdzības un tās 1998. gada 29. septembra vēstules saņemšanas Komisijas dienesti bija pārbaudījuši sūdzībā minētos juridiskos un ekonomiskos aspektus un ka, neietekmējot jautājumu par Kopienu konkurences noteikumu piemērošanu, tā bija sazinājusies ar *Eurocontrol*, lai to aicinātu iesniegt apsvērumus par minētajā sūdzībā norādītajiem faktiem un secinājumiem. Šajā vēstulē bija precizēts, ka Komisija, nosūtot vēstuli, ko bija parakstījuši divi ģenerāldirektori, attiecīgi ģenerāldirektorāta "Konkurence" un ģenerāldirektorāta "Transports" ģenerāldirektori, bija vērsusi *Eurocontrol* uzmanību

uz noteiktiem tās standartizācijas politikas aspektiem un ka *Eurocontrol* it īpaši bija aicināta kopā ar Komisijas dienestiem definēt neitrālu un saskaņotu pieeju savās attiecībās ar uzņēmumiem.

45 Lai gan 1998. gada 12. novembra vēstulē nav precizēts *Eurocontrol* adresētās vēstules datums un kad bija notikusi sazināšanās ar to un tāpēc apelācijas sūdzības iesniedzēja, to izlasot, nevarēja zināt, ka tā bija 1998. gada 3. novembra vēstule, un lai gan minētajā 1998. gada 12. novembra vēstulē ir minētas tikai *Eurocontrol* tehniskās standartizācijas darbības, no šīs pēdējās vēstules tomēr skaidri izriet, ka Komisija pēc sūdzības izskatīšanas bija aicinājusi *Eurocontrol* iesniegt apsvērumus par visiem tajā minētajiem faktiem un tai ar vēstules starpniecību paziņojusi zināmus analīzes aspektus.

46 Tāpēc Pirmās instances tiesa, nesagrozot ne 1998. gada 12. novembra vēstules saturu, ne kādu citu faktu, pēc tam, kad tā it īpaši bija konstatējusi dažādus faktus, kas minēti pārsūdzētā sprieduma 35.–37. punktā, uzskatīja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai nebija iemesla apgalvot, ka, tikai izlasot 1999. gada 2. jūlija vēstuli, tā bija varējusi uzzināt, ka Komisijas *Eurocontrol* adresētā vēstule bija ne tikai vienkārša pavadvēstule par tās sūdzības nosūtīšanu, bet ietvēra arī tās analīzi, ko bija parakstījuši divi ģenerāldirektori.

47 Tā kā tiesvedībā netika atklāti nekādi tiesību vai faktiskie apstākļi, Pirmās instances tiesa, piemērojot Pirmās instances tiesas Reglamenta 48. panta 2. punktu, pamatoti noraidīja kā nepieņemamus apelācijas sūdzības iesniedzējas pamatus, kas bija celti dokumentā, kas Pirmās instances tiesas kancelejā bija iesniegts 2005. gada 27. aprīlī, proti, pēc rakstveida procesa beigām.

48 Turklāt, trūkstot šādiem apstākļiem, nevar apgalvot, ka jaunu pamatu izvirzīšana tiesvedības laikā notika tāpēc, ka Komisija iepriekš bija atteikusies vai aizmirsusi paziņot 1999. gada 2. jūlija un 1998. gada 3. novembra vēstules vai kādus citus dokumentus. Tāpat Pirmās instances tiesai nevar pārmest to, ka tā būtu strikti piemērojusi Pirmās instances tiesas Reglamenta 48. panta 2. punktu, jo procesuālie noteikumi ir obligāti saistoši.

49 Tāpēc otrais un trešais pamats ir noraidāmi kopā.

3. Par ceturto pamatu — Pirmās instances tiesas Reglamenta 66. panta 1. punkta pārkāpumu

50 Ceturtajā pamatā *Selex* apgalvo, ka, nepieņemot rīkojumu par tās prasības pieteikumā un 2005. gada 27. aprīlī iesniegtajā dokumentā izteikto lūgumu noteikt pierādījumu savākšanas pasākumu, bet par to lemjot tikai pārsūdzētajā spriedumā, Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi Pirmās instances tiesas Reglamenta 66. panta 1. punktu.

51 Šajā sakarā pietiek atgādināt, ka šajā tiesību normā ir prasīts, lai tiktu izdots rīkojums, nosakot pierādījumu savākšanas pasākumus, ko Pirmās instances tiesa uzskata par lietderīgiem, nevis lai noraidītu lūgumus noteikt šādus pasākumus, par kuriem Pirmās instances tiesa tāpēc var izlemt spriedumā, ar kuru lieta tiek izbeigta, kā tas bija šajā gadījumā (šajā sakarā skat. 2006. gada 12. janvāra rīkojumu lietā C-162/05 P *Entorn*/Komisija, 54. un 55. punkts).

52 No tā izriet, ka ceturtais un pēdējais pamats par tiesvedību Pirmās instances tiesā arī ir noraidāms.

B — *Par iebildi par* Eurocontrol *imunitāti*

1. Par iebildes par imunitāti nepieņemamību

53 *Eurocontrol* apgalvo, ka pretēji Pirmās instances tiesas vērtējumam tās celtā iebilde par imunitāti nav jauns pamats, kas maina tiesvedības ietvarus, un tā tādējādi atbilst Tiesas Statūtu 40. panta ceturtajai daļai un Pirmās instances tiesas Reglamenta 116. panta 3. punktam. Tā vispirms norāda, ka šo iebildi jau bija cēlusi savos 1999. gada 2. jūlija apsvērumos par sūdzību un ka pati Komisija apstrīdētajā lēmumā ir pamatojusies uz imunitātes principu. Turpinājumā tā būtībā apgalvo, ka iebildei par imunitāti un jautājumam par tās kvalificēšanu par uzņēmumu ir viens un tas pats mērķis un tie ir balstīti uz tiem pašiem faktu un tiesību aspektiem, kuros tās imunitāte ir tikai juridisks arguments, kas papildina tos, ko Komisija ir izvirzījusi, lai pamatotu, ka EKL 82. pants attiecīgajām darbībām nav piemērojams un lūgtu noraidīt prasību.

54 Bet, kā Pirmās instances tiesa ir atgādinājusi pārsūdzētajā spriedumā, personai, kas iestājusies lietā, saskaņā ar Pirmās instances tiesas Reglamenta 116. panta 3. punktu prāva ir jāpieņem tādā stāvoklī, kādā tā ir, kad tā iestājas lietā, un tās iestāšanās rakstā izvirzītajiem prasījumiem saskaņā ar Tiesas Statūtu 40. panta ceturto daļu nevar būt cits mērķis kā atbalstīt kādu no lietas dalībnieku prasījumiem. Tādējādi, kā izriet no pastāvīgās judikatūras, šīs tiesību normas neliedz personai, kas iestājusies lietā, iesniegt jaunus argumentus vai tādus, kas atšķiras no tiem, ko izvirzījis lietas dalībnieks, kuru tā atbalsta, ja vien tie ir paredzēti, lai pamatotu šī lietas dalībnieka prasījumus (skat. 1961. gada 23. februāra spriedumu lietā 30/59 *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg*/Augstā iestāde, *Recueil*, 1. lpp., 37. punkts, un 1999. gada 8. jūlija spriedumu lietā C-245/92 P *Chemie Linz*/Komisija, *Recueil*, I-4643. lpp., 32. punkts).

55 Šajā sakarā jāatgādina, pirmkārt, ka Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesā bija noraidīt *Selex* prasību. Otrkārt, apstrīdētā lēmuma 21.–24. punktā ir izteikts atzinums par labu Kopienu tiesību piemērošanai *Eurocontrol* un sūdzība galvenokārt noraidīta

tāpēc, ka darbības, uz kurām sūdzība attiecās, nebija saimnieciska rakstura, tāpēc *Eurocontrol* nevarēja uzskatīt par uzņēmumu EKL 82. panta izpratnē. Komisijas izvirzītie argumenti, lūdzot Pirmās instances tiesu noraidīt *Selex* par šo lēmumu celto prasību, bija pamatoti ar šādu pašu apsvērumu.

56 Šādos apstākļos jākonstatē, ka *Eurocontrol* celto iebildi par imunitāti nevar uzskatīt par tādu, kas ir domāta, lai pamatotu Komisijas prasījumus, jo šāda iebilde liek atzīt, ka uz *Eurocontrol* darbībām neattiecas Kopienu tiesības un ka šai starptautiskajai organizācijai it īpaši ir imunitāte saistībā ar Komisijas veikto izmeklēšanu konkurences jomā. Taču, kā ir norādījusi ģenerāladvokāte secinājumu 30. punktā, ja minētā iebilde tiktu pieņemta, no tā izrietētu, ka apstrīdētais lēmums būtu nelikumīgs, kas varētu izraisīt tā atcelšanu, nevis prasības noraidīšanu, ko Pirmās instances tiesā ir prasījusi Komisija.

57 Iepriekš minētie iemesli ir pietiekami, lai pamatotu Pirmās instances tiesas pārsūdzētā sprieduma 44. punktā rasto risinājumu atzīt *Eurocontrol* celto pamatu par nepieņemamu saskaņā ar Tiesas Statūtu 40. panta ceturto daļu un Pirmās instances tiesas Reglamenta 116. panta 3. punktu.

2. Par *Eurocontrol* prasījumiem, ka tās imunitāte ir aspekts, kas Kopienu tiesai ir jāizvērtē pēc savas iniciatīvas un kas Tiesai ir jāņem vērā, lai noraidītu apelācijas sūdzību

58 *Eurocontrol* uzskata, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas sūdzība katrā ziņā ir jānoraida, jo saskaņā ar starptautiskajām publiskajām tiesībām tās darbībām nav piemērojamas Kopienu tiesības un tām it īpaši ir imunitāte saistībā ar jebkuras līgumslēdzējas puses veiktajām izmeklēšanām konkurences jomā. Tā uzsver, ka Eiropas Kopiena un tā abas divas ir starptautiskas organizācijas, kuru biedri ir daļēji atšķirīgas valstis un kas

darbojas saskaņā ar divām autonomām un atšķirīgām tiesību sistēmām, tāpēc saskaņā ar vispārīgo principu *par in parem non habet imperium* Eiropas Kopiena nevar tai piemērot savus noteikumus.

59 Kopienai, kas ar Padomes 2004. gada 29. aprīļa Lēmumu 2004/636/EK par to, kā Eiropas Kopiena noslēdz Protokolu par Eiropas Kopienas pievienošanos Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijai (OV L 304, 209. lpp.), ir apstiprinājusi protokolu par pievienošanos *Eurocontrol* un kas ar citām līgumslēdzējām pusēm ir vienojusies pagaidu kārtībā piemērot šī pievienošanās protokola 1.–7. pantu, atbilstoši 1969. gada 23. maija Vīnes konvencijas par starptautisko līgumu tiesībām 18. pantā atzītajam labas ticības principam, būtu jāatturas no jebkādas rīcības, kas varētu būt vērsta pret 1960. gada 13. decembrī Briselē parakstītās starptautiskās konvencijas par sadarbību aeronavigācijas drošības jomā "*Eurocontrol*", kas grozīta un konsolidēta ar 1997. gada 27. jūnija protokolu (turpmāk tekstā — "gaisa satiksmes drošības konvencija"), objektu un mērķi. Kopiena turklāt savu kompetenci varot īstenot tikai starptautiskajās publiskajās tiesībās noteiktajās robežās.

60 Tāds pats secinājums izrietot no starptautisko publisko tiesību paražu tiesību normas, kurā ir paredzēta starpvaldību organizāciju imunitāte, kas to pilnībā aizsargājot un kas aizsargājot vismaz šajā lietā apstrīdētās darbības, kas ir svarīga *Eurocontrol* institūcijas mērķu sastāvdaļa un nekādā gadījumā ne saimnieciskās darbības. Tā uzsver, ka, ja Kopienai būtu tiesības uzsākt izmeklēšanu konkurences jomā saistībā ar *Eurocontrol* publisko uzdevumu izpildi, tā faktiski varētu vienpusēji noteikt to, kā *Eurocontrol* būtu jāīsteno tās institucionālās darbības, izvairīties no gaisa satiksmes drošības konvencijā noteiktajiem principiem lēmumu pieņemšanas jomā un aizskart citu līgumslēdzēju pušu tiesības.

61 *Eurocontrol* uzskata, ka šādi pavērsts jautājums par tās imunitāti pieder pie tās pašas kategorijas kā sabiedriskās kārtības pamatjautājumi, kas Kopienu tiesai ir jāizskata pēc savas iniciatīvas. Tiesas sēdē tā šo jautājumu skaidri izklāstīja tādā aspektā, ka Komisijai nav kompetences pieņemt lēmumu pēc būtības par apelācijas sūdzības iesniedzējas lūgtajiem pasākumiem.

62 Šajā sakarā jāatgādina, ka iepriekš minētajā spriedumā lietā *SAT Fluggesellschaft* Tiesa atzina, ka tai, piemērojot EKL 234. pantu, bija kompetence lemt par Līguma tiesību normu interpretāciju lietā, kas bija saistīta ar tiesvedību valsts tiesā starp privātu sabiedrību un *Eurocontrol* it īpaši saistībā ar Kopienu konkurences noteikumu piemērošanu. Šajā spriedumā Tiesa nolēma, ka jautājums par to, vai *Eurocontrol* var piemērot Kopienu tiesību noteikumus, ir saistīts ar lietas būtību un nekādi neietekmē Tiesas kompetenci.

63 Tā kā Komisijas uzdevums saskaņā ar EKL 211. pantu ir uzraudzīt Līguma tiesību normu piemērošanu, tā *Selex* sūdzību izskatīja un to noraidīja, uzskatot, ka EKL 82. pants *Eurocontrol* nebija piemērojams, tieši šīs kompetences ietvaros.

64 Šādos apstākļos Tiesa uzskata, ka *Eurocontrol* prasījumi par tās imunitāti tai nav jāizskata pēc savas iniciatīvas.

C — *Par pamatiem, kas attiecas uz lietas būtību*

65 *Selex* izvirza vairākus pamatus pēc būtības par kļūdām tiesību piemērošanā, ko Pirmās instances tiesa esot pieļāvusi saistībā ar EKL 82. panta piemērošanu attiecīgajām *Eurocontrol* darbībām, proti, palīdzībai valsts pārvaldes iestādēm, tehniskās standartizācijas, kā arī pētniecības un attīstības darbībām, vai par šī panta pārkāpumu. Komisija prasa apelācijas sūdzību noraidīt, bet lūdz nomainīt pamatojumu ar to pārsūdzētā sprieduma pamatojumu, kas attiecas uz pirmajām divām darbībām.

1. Par pamatiem, kas attiecas uz EKL 82. panta piemērošanu palīdzībai valsts pārvaldes iestādēm un šī panta pārkāpumu

66 *Selex* attiecībā uz *Eurocontrol* sniegto palīdzību valsts pārvaldes iestādēm apelācijas sūdzības pamatojumā izvirza piecus pamatus, no kuriem pirmais ir par apstrīdētā lēmuma satura sagrozīšanu, otrais un trešais par pamatojuma pretrunīgo raksturu, ceturtais par Kopienu judikatūras pārkāpumu saistībā ar tiesas kontroles robežām un piektais par acīmredzamu kļūdu vērtējumā saistībā ar EKL 82. panta pārkāpumu. Uzskatot, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, kvalificējot šo darbību par saimniecisko darbību, Komisija galvenokārt lūdz pamatojumu nomainīt ar pārsūdzētā sprieduma pamatojumu, kas padarītu lieku apelācijas sūdzībā izvirzīto pamatu izskatīšanu, un pakārtoti lūdz minētos pamatus noraidīt.

67 Jākonstatē, ka, ja šāda kļūda tiesību piemērošanā tiktu pierādīta, tiktu noliegta piecos iepriekš minētajos apelācijas sūdzības pamatos kritizētā pārsūdzētā sprieduma pamatojuma pamatā esošā premisa. Tādā gadījumā minētajam pamatojumam nebūtu pamata un pieci iepriekš minētie pamati paliktu bez mērķa.

68 Šādos apstākļos Tiesa nevar minētos piecus pamatus izlemt, neievērojot, ka argumentācija, kurā Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka *Eurocontrol* sniegtā palīdzība valsts pārvaldes iestādēm ir jākvalificē par saimniecisko darbību, iespējams, ir kļūdaina.

69 Šajā sakarā ir jāatgādina, kā pārsūdzētā sprieduma 87. punktā Pirmās instances tiesa ir minējusi, ka saimniecisko darbību veido jebkādas darbības, kas saistītas ar preču vai pakalpojumu piedāvāšanu attiecīgajā tirgū (1987. gada 16. jūnija spriedums lietā 118/85 Komisija/Itālija, *Recueil*, 2599. lpp., 7. punkts, un 2000. gada 12. septembra spriedums apvienotajās lietās no C-180/98 līdz C-184/98 *Pavlov* u.c., *Recueil*, I-6451. lpp., 75. punkts, kā arī 2008. gada 1. jūlija spriedums lietā C-49/07 *MOTOE*, Krājums, I-4863. lpp., 22. punkts).

70 Jāatgādina arī, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru darbībām, kas attiecas uz publiskās varas pilnvaru īstenošanu, nav saimnieciska rakstura, kas pamatotu Līguma konkurences tiesību normu piemērošanu (šajā sakarā skat. 1985. gada 11. jūlija spriedumu lietā 107/84 Komisija/Vācija, *Recueil*, 2655. lpp., 14. un 15. punkts, un iepriekš minētos spriedumus lietā *SAT Fluggesellschaft*, 30. punkts, kā arī lietā *MOTOE*, 24. punkts).

71 Iepriekš minētā sprieduma lietā *SAT Fluggesellschaft* 30. punktā Tiesa, īpaši nelemjot par *Eurocontrol* sniegto palīdzību valsts pārvaldes iestādēm, uzskatīja, ka, kopumā ņemot, *Eurocontrol* darbības pēc rakstura, mērķa un saskaņā ar tās regulējošiem noteikumiem ir saistītas ar tādu prerogatīvu izpildi, kas attiecas uz gaisa telpas kontroli un kārtības uzturēšanu, kuras ir publiskai varai raksturīgas prerogatīvas, un ka tām nav saimnieciska rakstura. Tādējādi Tiesa atzina, ka Līguma 86. un 90. pants (jaunajā redakcijā — EKL 82. un 86. pants) ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda starptautiska organizācija kā *Eurocontrol* nav uzņēmums šo pantu izpratnē.

72 Pretēji *Selex* apgalvotajam šis secinājums attiecas arī uz palīdzību, ko *Eurocontrol* sniedz valsts pārvaldes iestāžu labā, kad tās to lūdz, publisko iepirkumu procedūrās, ko tās organizē, it īpaši lai iegādātos iekārtas un sistēmas gaisa satiksmes vadības jomā.

73 No konvencijas par sadarbību aeronavigācijas drošības jomā 1. panta izriet, ka *Eurocontrol* mērķis ir īstenot saskaņošanu un integrāciju, kas nepieciešama vienotas gaisa satiksmes vadības sistēmas izveidošanai Eiropā, pastiprināt sadarbību starp līgumslēdzējām pusēm un attīstīt kopīgas darbības gaisa satiksmes jomā, atbilstoši ievērojot aizsardzības vajadzības, vienlaikus nodrošinot visiem gaisa telpas lietotājiem maksimālu brīvību, kas būtu saderīga ar nepieciešamo drošības līmeni.

74 Šajā nolūkā *Eurocontrol* tostarp saskaņā ar minētā 1. panta e), f) un h) daļu ir jāpieņem un jāpiemēro kopīgi standarti un specifikācijas, jāsaskaņo gaisa satiksmes pakalpojumiem piemērojamais tiesiskais regulējums un jāveicina vienotu gaisa satiksmes sistēmu un iekārtu iegāde.

75 Konvencijas par sadarbību aeronavigācijas drošības jomā 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka *Eurocontrol* var, pēc vienas vai vairāku līgumslēdzēju pušu lūguma un pamatojoties uz vienu vai vairākiem līgumiem, kas noslēgti starp to un ieinteresētajām līgumslēdzējām pusēm, palīdzēt minētajām līgumslēdzējam pusēm gaisa satiksmes sistēmu un pakalpojumu plānošanā, specifikācijā un izstrādāšanā.

76 No konvencijas par sadarbību aeronavigācijas drošības jomā izriet, ka šī palīdzība ir viens no sadarbības instrumentiem, kas šajā konvencijā ir uzticēts *Eurocontrol*, un tā tiešā veidā veicina tehniskās saskaņošanas un integrācijas mērķa sasniegšanu gaisa satiksmes jomā, kas ir izvirzīts, lai veicinātu gaisa satiksmes drošības uzturēšanu un uzlabošanu. Minētā darbība, kas it īpaši izpaužas kā valsts pārvaldes iestādēm piedāvāta palīdzība publiskā iepirkuma procedūru organizēšanā gaisa satiksmes iekārtu un vadības sistēmu iegādei, paredz ietvert šo procedūru dokumentos kopīgus *Eurocontrol* izstrādātus un pieņemtus tehniskos standartus un specifikācijas, lai Eiropā ieviestu saskaņotu gaisa satiksmes pārvaldes sistēmu. Tā tādējādi ir cieši saistīta ar tehniskās standartizācijas uzdevumu, ko līgumslēdzējas puses ir uzticējušas *Eurocontrol* valstu sadarbības ietvaros, kas ir domāta, lai uzturētu un attīstītu gaisa satiksmes drošību, tāpēc tā attiecas uz publiskās varas prerogatīvu īstenošanu.

77 Tāpēc Pirmās instances tiesa, nolemjot, ka palīdzība valsts pārvaldes iestādēm bija nošķirama no *Eurocontrol* gaisa telpas vadības un aviācijas drošības nodrošināšanas uzdevuma, uzskatot, ka minētās palīdzības saistība ar gaisa satiksmes drošību bija netieša, kam par iemeslu bija tas, ka *Eurocontrol* sniegtā palīdzība attiecās tikai uz

tehniskajām specifikācijām publiskā iepirkuma procedūru organizēšanā un gaisa satiksmes drošību ietekmēja tikai ar šo procedūru starpniecību, pieļāva kļūdu tiesību piemērošanā.

78 Pārējais pārsūdzētajā spriedumā šajā sakarā norādītais pamatojums, saskaņā ar kuru *Eurocontrol* savu palīdzību valsts pārvaldes iestādēm sniedz tikai pēc to lūguma un tāpēc tā nav darbība, kas būtu būtiska un vajadzīga gaisa satiksmes drošības nodrošināšanai, nav tāds, kas pierādītu, ka attiecīgā darbība neattiecas uz publiskas varas prerogatīvu īstenošanu.

79 Tas, ka *Eurocontrol* palīdzība nav obligāta un ka to vajadzības gadījumā izmanto tikai zināmas valstis, neļauj noliegt šādu saikni, kā arī nemaina šīs darbības raksturu. Turklāt saiknei ar publiskas varas prerogatīvu īstenošanu nav vajadzīgs, lai attiecīgā darbība būtu būtiska vai vajadzīga gaisa satiksmes drošības nodrošināšanai, nozīme ir tam, lai tā būtu saistīta ar gaisa satiksmes drošības uzturēšanu un attīstību, kas ir publiskās varas prerogatīvas.

80 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, kvalificējot *Eurocontrol* sniegto palīdzību valsts pārvaldes iestādēm kā saimniecisko darbību, un tādējādi juridiski kļūdainu iemeslu dēļ ir uzskatījusi, ka *Eurocontrol* šīs darbības izpildē darbojās kā uzņēmums EKL 82. panta izpratnē. Tādējādi tā kļūdaini pieņēma pirmo apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzīto pamatu, kas bija balstīts uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā saistībā ar EKL 82. panta piemērojamību *Eurocontrol*.

81 Tomēr jāatgādina, ka, ja Pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumā ir atklāts Kopienu tiesību pārkāpums, bet tā rezolutīvā daļa ir balstīta uz citu tiesisko pamatojumu, apelācijas sūdzība ir jānoraida (skat. 1992. gada 9. jūnija spriedumu lietā C-30/91 P *Lestelle*/Komisija, *Recueil*, I-3755. lpp., 28. punkts; 2000. gada 13. jūlija spriedumu lietā C-210/98 P *Salzgitter*/Komisija, *Recueil*, I-5843. lpp., 58. punkts, kā arī 2002. gada 10. decembra spriedumu lietā C-312/00 P Komisija/*Camar* un *Tico*, *Recueil*, I-11355. lpp., 57. punkts).

82 Šajā gadījumā no pamatojuma, kas norādīts šī sprieduma 72.–79. punktā, izriet, ka *Eurocontrol* sniegtā palīdzība valsts pārvaldes iestādēm ir saistīta ar publiskās varas prerogatīvu īstenošanu un ka katrā ziņā tā pati par sevi nav saimnieciskā darbība, tāpēc šī organizācija šīs darbības izpildē nedarbojas kā uzņēmums EKL 82. panta izpratnē. Apstrīdētajā lēmumā tāpēc šajā sakarā nav pieļauta neviena kļūda.

83 No tā izriet, ka pārsūdzētā sprieduma rezolutīvā daļa, kurā prasība ir noraidīta, ir juridiski pamatota un tāpēc pārsūdzētā sprieduma pamatojumā pieļautā kļūda tiesību piemērošanā nenozīmē, ka tas būtu atceļams.

84 Runājot par pieciem *Selex* izvirzītajiem pamatiem, jākonstatē, ka tie attiecas uz pārsūdzētā sprieduma pamatojumu, kurā Pirmās instances tiesa, atzinusi, ka minētā darbība bija saimnieciskā darbība un ka tādējādi *Eurocontrol* tās izpildē bija uzņēmums EKL 82. panta izpratnē, noraidīja otro apelācijas sūdzības iesniedzējas prasības pamatojumā norādīto pamatu par Komisijas pieļautu acīmredzamu kļūdu vērtējumā saistībā ar EKL 82. panta pārkāpumu.

85 Taču no iepriekš norādītā pamatojuma izriet, ka, tā kā *Eurocontrol*, sniedzot palīdzību valsts pārvaldes iestādēm, nedarbojās kā uzņēmums EKL 82. panta izpratnē, šis pants minētajai darbībai nav piemērojams. Tāpēc pieci *Selex* izvirzītie pamati, kuros kritizēts pārsūdzētā sprieduma pamatojums saistībā ar apgalvoto EKL 82. panta pārkāpumu, ir noraidāmi, jo tiem trūkst priekšmeta.

2. Par pamatiem, kas attiecas uz EKL 82. panta piemērojamību tehniskajai standartizācijai

86 *Selex* attiecībā uz *Eurocontrol* veikto tehnisko standartizāciju apelācijas sūdzības pamatojumā izvirza četrus pamatus, kuri attiecas uz apstrīdētā lēmuma satura sagrozīšanu, tāda saimnieciskās darbības jēdziena izmantošanu, kas ir pretrunā judikatūrai sociālo pakalpojumu jomā, kā arī pienākuma norādīt pietiekamu pamatojumu neizpildi. Uzskatīdama, ka pārsūdzētajā spriedumā veiktā nošķiršana starp tehnisko normu pieņemšanu, kas pieder pie gaisa telpas vadības un aviācijas drošības nodrošināšanas uzdevuma, un šo normu sagatavošanu un izstrādi, kas pie tā nepieder, ir kļūdaina, Komisija lūdz nomainīt pamatojumu šajā aspektā, bet pārējā daļā apelācijas sūdzības pamatus noraidīt.

87 Jākonstatē, ka, ja šāda kļūda tiesību piemērošanā tiktu pierādīta, tiktu noliegta pamatā par tāda saimnieciskās darbības jēdziena izmantošanu, kas ir pretrunā Kopienu judikatūrai, kritizētā pārsūdzētā sprieduma zināmas daļas pamatojuma pamatā esošā premisa. Tādā gadījumā minētajam pamatojumam nebūtu pamata un minētais pamats paliktu bez mērķa.

88 Šādos apstākļos un kā norādīts šī sprieduma 68. punktā Tiesa nevar minēto pamatu izlemt, neievērojot, ka argumentācija, kurā Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka atšķirībā no tehnisko normu pieņemšanas, šo normu sagatavošana un izstrāde bija nošķirama no gaisa telpas vadības un aviācijas drošības nodrošināšanas uzdevuma, varētu būt kļūdaina.

89 Šajā sakarā, veicot kritizēto nošķiršanu, Pirmās instances tiesa vispirms pārsūdzētā sprieduma 59. punktā minēja, ka *Eurocontrol* izpildes orgānu izstrādāto standartu pieņemšana, ko veic *Eurocontrol* padome, ietilpst likumdošanas jomā, jo minēto

padomi veido visu līgumslēdzēju valstu civilās aviācijas pārvaldes iestāžu direktori, kurus to atbilstošās valstis ir pilnvarojušas pieņemt tehniskās specifikācijas ar saistošu spēku visās šajās valstīs. Šī darbība saskaņā ar pārsūdzētā sprieduma pamatojumu ir tieši saistīta ar to, ka šīs valstis īsteno publiskās varas prerogatīvas, kurās *Eurocontrol* loma tādējādi līdzinās ministrijas lomai, kas valstīs sagatavo tiesisko un administratīvo aktu projektus, ko vēlāk pieņem valdība. Tātad šī darbība ietilpst *Eurocontrol* publiskajā uzdevumā.

90 Pirmās instances tiesa turpinājumā pārsūdzētā sprieduma 60. punktā minēja, ka *Eurocontrol* veikto tehnisko standartu sagatavošanu un izstrādi savukārt varēja nošķirt no gaisa telpas vadības un aviācijas drošības attīstības uzdevuma. Šī vērtējuma pamatojumā tā uzskatīja, ka Komisijas izvirzītie argumenti, lai pierādītu, ka *Eurocontrol* veiktā standartizācija bija saistīta ar šīs organizācijas publisko pakalpojumu uzdevumu, faktiski attiecās tikai uz šo normu pieņemšanu, nevis izstrādi, jo vajadzība pieņemt normas starptautiski obligāti nenozīmē, ka organizācijai, kas šīs normas izstrādā, ir jābūt tai pašai, kas tās vēlāk arī pieņem.

91 Tomēr jānorāda, ka konvencijas par sadarbību aeronavigācijas drošības jomā 2. panta 1. punkta f) apakšpunktā ir paredzēts, ka *Eurocontrol* ir uzticēta kopīgu standartu, specifikāciju un procesu izstrāde, pieņemšana un papildināšana gaisa satiksmes vadības sistēmu un pakalpojumu jomā. Tāpēc jākonstatē, ka līgumslēdzējas valstis *Eurocontrol* ir uzticējušas gan standartu sagatavošanu un izstrādi, gan to pieņemšanu, šos uzdevumus nenošķirot.

92 Turklāt tehnisko standartu sagatavošana un izstrāde tieši veicina konvencijas par sadarbību aeronavigācijas drošības jomā 1. pantā un šī sprieduma 73. punktā noteiktā *Eurocontrol* mērķa sasniegšanu, kas ir īstenot saskaņošanu un integrāciju, kura nepieciešama vienotas gaisa satiksmes vadības sistēmas izveidošanai Eiropā. Tās veido līgumslēdzēju pušu valstu sadarbībā, kas paredzēta gaisa satiksmes drošības uzturēšanai un attīstībai, kuras ir publiskas varas prerogatīvas, *Eurocontrol* uzticētās tehniskās standartizācijas uzdevuma neatņemamu sastāvdaļu.

93 No tā izriet, ka pārsūdzētajā spriedumā ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā, jo tajā ir atzīts, ka *Eurocontrol* veikto tehnisko standartu sagatavošanu un izstrādi var nošķirt no tās gaisa telpas vadības un gaisa satiksmes drošības attīstības uzdevuma. Šī kļūda tomēr neietekmē Pirmās instances tiesas secinājumu, kas ir pamatots ar citiem apstākļiem un saskaņā ar kuru Komisija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka *Eurocontrol* veiktā tehniskā standartizācija nebija saimnieciskā darbība un ka Līguma konkurences tiesību normas tai tāpēc nebija piemērojamas. Tātad vēlreiz jākonstatē, ka pārsūdzētā sprieduma pamatojumā pieļautā kļūda tiesību piemērošanā neliek to atcelt.

a) Par pamatu, kas attiecas uz tāda saimnieciskās darbības jēdziena izmantošanu, kas ir pretrunā Kopienu judikatūrā iedibinātajam jēdzienam

94 *Selex* šī pamata pamatojumā norāda, ka Pirmās instances tiesas uzskats, ka tā neesot pierādījusi to, ka pastāv tehniskās standartizācijas pakalpojumu tirgus, nav saistīts ar šīs darbības saimnieciskā rakstura vērtējumu un nav pareizs, jo Komisija apstrīdētajā lēmumā ir akceptējusi tās ierosināto attiecīgā tirgus definīciju. Tā apgalvo, ka pretēji Pirmās instances tiesas vērtējumam *Eurocontrol* tomēr valstīm piedāvā autonomu pakalpojumu, ko veido tehnisko standartu izstrāde. Katrā ziņā tam, ka attiecīgajā darbībā netiek piedāvātas preces vai pakalpojumi noteiktā tirgū, neesot nozīmes, ievērojot judikatūru un Komisijas praksi. Nozīme esot tam, ka šo darbību pēc būtības un objektīvi var kvalificēt par saimniecisko darbību.

95 Turklāt pārsūdzētā sprieduma 61. punktā ietvertais pamatojums, kurā Pirmās instances tiesa noraidīja standartu izstrādes saimniecisko raksturu tāpēc, ka šos standartus vēlāk pieņem *Eurocontrol* padome, esot pretrunā ar minētā sprieduma 59. un 60. punktā ietverto pamatojumu, kurā Pirmās instances tiesa nošķīra tehnisko standartu izstrādi no to pieņemšanas.

96 Šajā sakarā jānorāda, ka no šī sprieduma 91. un 92. punkta izriet, ka *Eurocontrol* tehniskās standartizācijas darbība kopumā ir saistīta ar publiskās varas prerogatīvu īstenošanu un tādējādi tai nav saimnieciska rakstura.

97 No tā izriet, ka šim pamatam, kurā *Selex* kritizē pārsūdzētā sprieduma pamatojumu, kas Pirmās instances tiesai lika uzskatīt, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nebija pierādījusi, ka tehniskās standartizācijas darbībā netika attiecīgā tirgū piedāvātas preces un pakalpojumi, nav priekšmeta.

b) Par pamatu, kas attiecas uz apstrīdēta lēmuma satura sagrozīšanu

98 *Selex* šajā pamatā apgalvo, ka Pirmās instances tiesa, pārsūdzētā sprieduma 15. un 48. punktā apstiprinot, ka apstrīdētais lēmums bija pamatots ar divkāršu atzinumu, ka *Eurocontrol* nebija uzņēmums un ka katrā ziņā apstrīdētā rīcība nebija pretēja EKL 82. pantam, ir sagrozījusi minētā lēmuma saturu, kas ir pamatots tikai ar attiecīgās darbības saimnieciskā rakstura vērtējumu un tajā nav ietverts nekāds vērtējums par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Pirmās instances tiesa faktiski esot pārņēmusi Komisijas izmantoto tēzi, nepārbaudot, vai tai bija kaut vai minimāls pamatojums, un esot ar savu pamatojumu aizstājusi to, kuru faktiski bija norādījusi Komisija.

99 Šajā sakarā pietiek konstatēt, ka šim pamatam nav nozīmes, jo Pirmās instances tiesa prasību ir noraidījusi tāpēc, ka Līguma konkurences tiesību normas *Eurocontrol* tehniskās standartizācijas darbībai nebija piemērojamas, un tāpēc nebija izskatījusi otro apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzīto pamatu par acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz *Eurocontrol* izdarītu EKL 82. panta pārkāpumu.

100 Tādējādi šis pamats ir noraidāms.

c) Par pamatu par kļūdainu Kopienu judikatūras piemērošanu sociālo pakalpojumu jomā

101 Šajā pamatā *Selex* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa ir nepareizi noraidījusi tās argumentus, ka iepriekš minētā sprieduma lietā *FENIN*/Komisija pamatojumu nevarēja attiecināt uz šo lietu, kurā attiecīgajām darbībām nav raksturīgs neviens solidaritātes elements. No judikatūras tomēr izrietot, ka šis elements atkarībā no tā intensitātes ir nozīmīgs, lai apliecinātu vai noliegtu to, ka attiecīgā darbība ir darbība, ko veic uzņēmums.

102 Tomēr, pirmkārt, Pirmās instances tiesa, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 65. punktā, pamatojoties uz iepriekš minēto spriedumu lietā *FENIN*/Komisija, ir minējusi, ka, lai novērtētu, vai darbībai ir saimniecisks raksturs, preces pirkums nav nošķirams no iegādātās preces vēlākas izmantošanas un ka tas, vai preces vēlākai izmantošanai ir saimniecisks raksturs, noteikti ietekmē pirkuma raksturu (skat. 2006. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-205/03 P *FENIN*/Komisija, Krājums, I-6295. lpp., 26. punkts). Pirmās instances tiesa šajā lietā ir pareizi secinājusi, ka tas, ka tehniskajai standartizācijai nebija saimnieciska rakstura, liecināja par to, ka prototipu iegādei minētās standartizācijas procesā arī nebija saimnieciska rakstura.

103 Otrkārt, pārsūdzētajā spriedumā arī ir pareizi noraidīts apelācijas sūdzības iesniedzējas arguments, ka šis pamatojums nav piemērojams šajā lietā. Tāds pats pamatojums, acīmredzot, var tikt piemērots citām darbībām, nevis tām, kam ir sociāls raksturs vai kas ir pamatotas ar solidaritāti, jo šie elementi ir nevis darbības saimnieciskā rakstura neesamības nosacījums, bet tikai fakti, kas vajadzības gadījumā ir ņemami vērā, lai darbību kvalificētu atbilstoši šī sprieduma 69. un 70. punktā atgādinātajai judikatūrai.

104 No tā izriet, ka šis pamats ir noraidāms.

d) Par pamatu, kas attiecas uz to, ka nav izpildīts pienākums norādīt pietiekamu pamatojumu

105 *Selex* kritizē pārsūdzēto spriedumu par to, ka tā 59.–62. punktā nav norādīts pietiekams pamatojums attiecībā uz standartizācijas tirgus noteikšanu. Tā atzīmē, ka, lai gan tā bija ierosinājusi attiecīgā tirgus definīciju, ko Komisija nebija apstrīdējusi apstrīdētajā lēmumā, Pirmās instances tiesa no šīs definīcijas atkāpās, nesniedzot nekādus argumentus, lai pamatotu savu atšķirīgo vērtējumu, un nepamatojoties uz lietas dalībnieku minētajiem tehniskajiem un juridiskajiem faktiem.

106 Šajā sakarā jānorāda, ka pretēji *Selex* apgalvotajam Komisija apstrīdētajā lēmumā nav izteikusies par konkrētā tirgus definīciju, bet ir uzskatījusi, ka tehniskās standartizācijas darbība nebija saimnieciskā darbība, ko tā vēlāk apgalvoja arī Pirmās instances tiesā. Pirmās instances tiesa, to pašu secinādama, pārsūdzētā sprieduma 59.–62. punktā norādīja, kāpēc tā uzskatīja, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nebija pierādījusi, ka tehniskās standartizācijas darbībā attiecīgajā tirgū tiktu piedāvātas preces un pakalpojumi.

107 Tādējādi Pirmās instances tiesa, kurai nebija vajadzības atkārtot visus lietas dalībnieku minētos tehniskos faktus un argumentus, savam secinājumam pievienoja pietiekamu pamatojumu, kas lietas dalībniekiem dod iespēju uzzināt tā iemeslus, bet Tiesai īstenot kontroli, no kā izriet tas, ka pamats ir noraidāms.

3. Par pamatiem, kas attiecas uz EKL 82. panta piemērojamību izpētes un attīstības darbībām

108 Par *Eurocontrol* veikto izpētes un attīstības darbību *Selex* apelācijas sūdzības pamatojumā izvirza trīs pamatus, kas attiecas uz apstrīdētā lēmuma satura sagrozīšanu, tāda saimnieciskās darbības jēdziena izmantošanu, kas ir pretējs Kopienu judikatūrā iedibinātajam, un tās iesniegto pierādījumu sagrozīšanu attiecībā uz intelektuālā īpašuma administrēšanas saimniecisko raksturu.

a) Par pamatu par apstrīdētā lēmuma satura sagrozīšanu

109 *Selex* šajā pamatā apgalvo, ka pārsūdzētajā spriedumā ir acīmredzami sagrozīts apstrīdētā lēmuma saturs, jo tajā ir norādīts, ka apgalvojumam, ka Komisija nav apstrīdējusi prototipu iegādes un intelektuālā īpašuma tiesību administrēšanas saimniecisko raksturu, nav rodams pamats minētajā lēmumā, lai gan, tikai to izlasot, kļūst skaidrs, ka Komisija šo aspektu nekad nav apstrīdējusi, bet ir apstrīdējusi tikai dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas faktu. Tādējādi Pirmās instances tiesa apstrīdētajam lēmumam ir piedēvējusi tādu saturu, kas tam nepiemīt un minētā lēmuma pamatojumu ir aizstājusi ar savu.

110 Šajā sakarā pietiek konstatēt, ka šis pamats nav pamatots, jo Komisija apstrīdētā lēmuma 28. un 29. punktā ir skaidri norādījusi, ka tā uzskatīja, ka sūdzībā norādītajām *Eurocontrol* darbībām nebija saimnieciska rakstura. Šis vērtējums izriet arī no apstrīdētā lēmuma 32. punkta saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesību administrēšanu.

111 Pieņemot, ka šis pamats faktiski ir par to, ka apstrīdētajā lēmumā nav norādīts pamatojums, tas, kā norāda Komisija, ir nepieņemams, jo ir pirmo reizi celts apelācijas tiesvedības stadijā.

112 Tādējādi šis pamats ir noraidāms.

b) Par pamatu, kas attiecas uz tāda saimnieciskās darbības jēdziena izmantošanu, kas ir pretējs Kopienu judikatūrā iedibinātajam

113 Šajā pamatā *Selex* vispirms kritizē pārsūdzētā sprieduma 76. punktā minēto, ka prototipu iegāde ir trešo personu veiktās to izstrādes papildu darbība. Tā uzsver, ka apstrīdētā darbība ir tieši prototipu iegāde, kas notiek pirms tehnisko specifikāciju noteikšanas, un tāpēc tam, ka prototipus izstrādā trešās personas, nav nozīmes.

114 Šajā sakarā jākonstatē, ka ne jau šī iemesla dēļ Pirmās instances tiesa atzina, ka Komisija nebija pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka *Eurocontrol* finansētā izpēte un attīstība nebija saimnieciskā darbība un ka tai nebija piemērojami konkurences noteikumi. No pārsūdzētā sprieduma 75. punkta izriet, ka Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka prototipu iegāde, kas notika šīs darbības procesā, un ar to saistītā intelektuālā īpašuma tiesību administrēšana tai nepiešķīra saimniecisku raksturu, jo minētā iegāde neietvēra preču un pakalpojumu piedāvāšanu noteiktā tirgū. Šādā analīzē turklāt šī sprieduma 102. punktā izklāstīto iemeslu dēļ nav pieļauta kļūda tiesību piemērošanā.

115 Vēl *Selex* pārsūdzēto spriedumu kritizē tāpēc, ka tā 77. punktā ir norādīts, ka intelektuālā īpašuma tiesību iegāde nebija domāta to komerciālai izmantošanai un ka licences tika piešķirtas bez maksas. Šie konstatējumi, pieņemot, ka tie ir pareizi, esot pretrunā judikatūrai, kurā noteikts, ka tam, ka organizācijai nav peļņas gūšanas mērķa, nav nozīmes, to kvalificējot par uzņēmumu.

116 Pretēji šādi apgalvotajam no judikatūras izriet, ka peļņas gūšanas mērķa neesamība ir būtisks, bet ne pietiekams kritērijs, lai novērtētu, vai darbībai ir vai nav saimniecisks raksturs (šajā sakarā skat. it īpaši 1995. gada 16. novembra spriedumu lietā C-244/94 *Fédération française des sociétés d'assurance* u.c., *Recueil*, I-4013. lpp., 21. punkts; 1999. gada 21. septembra spriedumu lietā C-67/96 *Albany*, *Recueil*, I-5751. lpp., 85. punkts, kā arī 2006. gada 23. marta spriedumu lietā C-237/04 *Enirisorse*, Krājums, I-2843. lpp., 31. punkts).

117 Tādējādi Pirmās instances tiesa nepieļāva kļūdu tiesību piemērošanā, kad tā, atgādinājusi, ka darbības saimnieciskā rakstura pārbaudē atlīdzības trūkuma kritērijs ir tikai viens no vairākiem rādītājiem un pats par sevi nevar noliegt šīs darbības saimniecisko raksturu, to, ka *Eurocontrol* licences piešķīra bez maksas, ņēma vērā kā norādi uz to, ka intelektuālā īpašuma tiesību administrēšanai nebija saimnieciska rakstura, jo šī norāde papildināja citus pierādījumus.

118 Visbeidzot, *Selex* apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 77. punktā minētais, ka intelektuālā īpašuma tiesību administrēšana ir papildu aspekts tehniskās attīstības veicināšanai, kas pieder pie *Eurocontrol* uzdevuma vispārīgo interešu mērķa un netiek veikta tādās organizācijas pašas interesēs, kuras būtu nošķiramas no minētā mērķa, kas noliedz darbības saimniecisko raksturu, ir pretrunā judikatūrai. *Selex*, pirmkārt, pamatojoties uz iepriekš minēto spriedumu lietā *Enirisorse*, apgalvo, ka jau ir atzīts, ka jaunas tehnikas attīstības uzdevumam var būt saimniecisks raksturs, un, otrkārt, pamatojoties uz šo pašu spriedumu un 2001. gada 25. oktobra spriedumu lietā C-475/99 *Ambulanz Glöckner* (*Recueil*, I-8089. lpp., 21. punkts), — ka tas, ka uz operatoru attiecas publiskā dienesta pienākumi, nevar liegt attiecīgo darbību uzskatīt par saimniecisko darbību.

119 Šajā sakarā jānorāda, ka pārsūdzētā sprieduma kritizētajā pamatojumā nekādā veidā nav izslēgta iespēja, ka tehnikas attīstībai var būt saimniecisks raksturs, tāpat kā tajā nav noliegts, ka organizācija, kas ir pakļauta publiskā dienesta pienākumiem, var veikt šāda rakstura darbību. Pirmās instances tiesa ir tikai izvērtējusi šīs lietas faktus un, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā, kā arī nepārkāpjot minēto judikatūru, no intelektuālā īpašuma tiesību administrēšanas bezmaksas rakstura un *Eurocontrol*

uzdevuma, kurā tā ietilpst un tiek veikta papildus tehnikas attīstības veicināšanai, ekskluzīvā vispārīgo interešu mērķa secinājusi, ka minētajai darbībai nebija saimnieciska rakstura.

120 Tā kā neviens no izvirzītajiem argumentiem nav pamatots, arī šis pamats ir noraidāms.

c) Par pamatu, kas attiecas uz apelācijas sūdzības iesniedzējas iesniegto pierādījumu sagrozīšanu saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesību režīma administrēšanas saimniecisko raksturu

121 Šajā pamatā *Selex* Pirmās instances tiesai pārmet to, ka tā pārsūdzētā sprieduma 79. punktā esot sagrozījusi tās tiesas sēdē minēto par *Eurocontrol* iekasēto maksu, apgalvojot, ka teiktais bija pamatots ar *Eurocontrol* iekšēju dokumentu ar nosaukumu "ARTAS Intellectual Property Rights and Industrial Policy" (Intelektuālā īpašuma tiesības un industriālā politika *ARTAS* sistēmā), kas datēts ar 1997. gada 23. aprīli, un bija domāts, lai pierādītu, ka *Eurocontrol* par licenču administrēšanu iekasēja maksu. Tā minēto dokumentu prasības pieteikumā esot minējusi tikai, lai uzsvērtu dažādās *Eurocontrol* lomas un pretrunu starp *Eurocontrol* izstrādāto intelektuālā īpašuma tiesību administrēšanas sistēmu un minētā dokumenta saturu. Savukārt tiesas sēdē tā šī dokumenta pēdējo publiski pieejamo versiju ar nosaukumu "ARTAS Industrial Policy" (*ARTAS* industriālā politika) esot minējusi tikai, lai uzsvērtu, ka attiecīgās darbības saimnieciskais raksturs ir kļuvis acīmredzams. Tādējādi Pirmās instances tiesa prasības pieteikumam esot piedēvējusi tādu saturu, kas tam nepiemita.

122 Šajā sakarā pietiek norādīt, ka, ja Pirmās instances tiesa bija sapratusi, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvojums par to, ka *Eurocontrol* piešķirtās licences nebija bezmaksas, bija pamatots ar prasības pieteikumā norādīto dokumentu, nevis ar to, kas pirmoreiz tika minēts tiesas sēdē, tas nekādi nenoliedz tās vērtējumu par minēto licenču bezmaksas raksturu, ne galu galā secinājumu, ko tā izdarīja pēc visu ar izpētes un attīstības darbību saistīto faktu pārbaudes.

123 Šis pamats tāpēc ir noraidāms.

124 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, apelācijas sūdzība ir noraidāma.

## V — Par tiesāšanās izdevumiem

125 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kam spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā *Selex* spriedums nav labvēlīgs, tai ir jāpiespriež segt savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus atbilstoši tās prasījumiem.

126 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 3. punkta pirmajai daļai, kas apelācijas tiesvedībai arī ir piemērojama saskaņā ar šī reglamenta 118. pantu, ja abiem lietas dalībniekiem spriedums daļēji ir labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, Tiesa var nolemt, ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Tiesa šajā lietā nolemj, ka *Selex* atlīdzina pusi no *Eurocontrol* tiesāšanās izdevumiem, kas tādējādi otru pusi no saviem tiesāšanās izdevumiem sedz pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

**1) apelācijas sūdzību noraidīt;**

**2) *SELEX Sistemi Integrati SpA* sedz savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzina Eiropas Kopienu Komisijas, kā arī pusi no Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas (*Eurocontrol*) tiesāšanās izdevumiem;**

**3) Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācija sedz pusi no saviem tiesāšanās izdevumiem.**

[Paraksti]